

מסורת הש"ס

(א) כמ"א: (ב) וכו', (ג) כמ"א
ליחא, (ד) וכו' עליהן, (ה) וכו'
וכי דכור אחד עם ד"ה
ת"ש וכו' מהנהגה הגוף
מהר"ף לקמן פ"א
(ס) וכן פ"א:

הגהות הב"ח

(ה) נ"ב בני עובדי רמאי
ק"ו לה: (ב) ת"ס ד"ה ס"ו
וכי לא מטעל רומי
למחיצה המסוקין:

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פד.

עין מושפא
נר מצוה

י' א ב מ"י מיד מ'ה'
עירובין הלכה טו
טושיע ל"ח"ט מ"י ע"ה
פ"ב:
ג ד ר מ"י ע"ה הלכה י"ח:
ב"ר ה' ר מ"י ע"ה הלכה י'
וטושיע ע"ה פ"ד:

רבינו הגנאל

להנהגו דריווי בעלייה,
דהנהגו להו בשלישול
ולאנשי חצר בזריקה,
וקמינו נותנין אותו
למורפת, ופריך רב, לאו
להנהגו דריווי בעלייה,
אלא להני דריווי במרפת
עצמה, דאנשי דמרפת
ליהנהגו בית דירה, מיהו
איכא חצר במרפת, אי
הבי אימא סיפא פחות
מיכן לחצר ואי להני
דריווי במרפת אמאי
(לא) ליה פחות (וליה)
וליה פחות הוא, אלא
מאי לחצר אף לחצר
ושניהן אסורין בו ע"מ
שיעורו, הכי נמי מסתבר
כ"ו, ת"ש חוליות הבור
הסלע שבתיה טפחים
למורפת, והא להנהגו
דריווי בעלייה בשלישול
הוא, ופריך רבנא להני
דריווי במרפת דהנהגו
תשימין פתח, התינה
למרפת, סלע, אלא
בור לא איפשר אלא
בשלישול, ופריך בבור
מלא מים דליכא שלישול,
הא כי חסור מים
הוה ליה בשלישול כ"ו,
ופריך אלא בבור מלא
פירות, והא אכיל מיהו
וחסור ליה (ויהו) (ויהו)
תשימיה בשלישול,
ואסיקא בור מלא פירות
של סבל ריהא (ויהו)
(מחא) ליה ולא (שפיל)
(שקיל) מנהגו ולא חסרי,
דיקא נמי דקמי דמיא
סלע רלא חוי ליה
כ"ו, ת"ש אנשי חצר
ואנשי עלייה שבתיה ולא
עירובי, כל שהו למעלה
מ"י טפחים לבני עלייה,
למטה מ"י לחצר, כיצד
זו היצא מן הבתול
למעלה מעשרה טפחים
בני עלייה שבתיה כ"ו,
למטה מעשרה בני חצר
שבתיה כ"ו, הא דבני
בני דהוה לבני עלייה
בשלישול ולבני חצר
בזריקה שניהן אסורין
בו, ופריך רב נתנין
הכא בבבול (תשעה עשר)
עסקין, וזו היצא סמו
לפטה מ"י, (והנה) (והנה)
לבני חצר פתח ולבני
עלייה בשלישול, ונתנין
אותו לאילו שבתיהן
בו על ידי פתח,
למעלה מעשרה טפחים
הנה לבני עלייה פתח,
ולבני חצר בזריקה כ"ו,
ולכא הנהגו דבני בני.

הבי נמי מסתברא מרפתי סיפא כ"ו, אומר ר"ב דהאי ה"ג
מסתברא ליחא אלא אליבא דשמואל דוקא דכר אדם אוסר
על חצירו דרך אור בשמעתין אבל לרב דלמך אין אדם אוסר על
חצירו דרך אור היא הא להנך דוקא ומומריין וכו' למה הולך לקדק
ה"ג מסתברא מסיפא דסיפא פחות
מכאן להנך דקמי בני חוליות הבור
ה"ג לקדק דאף לשמואל הוא פירוש
אף להנך בני חוליות הבור והסלע
דקמי שגובה י' טפחים ע"כ כשגובה
החוליה עשרה טפחים משפת הבור
להיינו מקרקעית החצר מדחשיב לה
לכני חצר בזריקה וכו' כי קמי חצר
פחות מכאן להנך שהחוליה פחות
משהו מעשרה א"כ מרפא חוליה עד
קרקעית הבור יש יותר מעשרה ואם
כן לא הוה חצר דוקא ולכני חצר
הוה נמי בשלשול כמו לכני עליות
דאין לחלק בין שלשול עשרה ל"ב
וי"ל דמ"מ לא ה"ל למתני לשמואל
אף להנך בני חוליות הבור דמי
דקרקעית הבור הוה אף להנך מ"מ
משמש שעל הסלע ורפא החוליה
הוה דוקא להנך לשמואל אבל לרב
אכולהו הוה אף להנך ה"ל למתני
כדתיב אף להנך ולהכי מייתי מסיפא
דסיפא דלשמואל נמי הוה הספ פירוש
להנך אף להנך בני חוליות הבור
אקרקעית הבור כמו ש"ל לרב בני
פחות מכאן להנך: **ב"ר ט"א איכא**
א"ש"ר, וכו' כור נמי הוה בני חצר
בשלשול ולבני חצר בזריקה ושלישול
דלמך לקמן (פ"ה), כיון דלוח בזריקה
ושלשול ולוח בשלשול למדיה כלוח
בזריקה ולוח פתח דמי וי"ל דלקמן
בזריקה של הפלגה איירי דהוה דרך
אור אבל בזריקה גובה ושלשול לא
עדיף לרב משלשול למדיה ואין נראה
לר"י חילוק זה דאם היה אדם אוסר
על חצירו דרך אור לרב לא היה
מפליג בין זריקה גובה לזריקה אור
מדפריך ליה ר"א לקמן (ס"ג): והא כ"ו
הוא דלמך לוח בזריקה ולוח בשלשול
וגדאה לר"י דהא דלמך לקמן שאני
הכא כיון דלוח כ"ו ולוח בזריקה
כלוח בזריקה ולוח פתח דמי דחיי

בני עלייה (ה) ומאי קרו לה מרפסת דקסלקי
במרפסת אלמא כל לוח בשלשול ולוח
בזריקה נותנין אותו לוח בשלשול כדאמר
רב הונא לאותן הדרים במרפסת ה"ג "לאותן
הדרין במרפסת אי הכי אימא סיפא פחות
מכאן לחצר אמאי לוח בפתח ולוח בפתח
הוא מאי לחצר יאף לחצר ושניהן אסורין
ה"ג מסתברא מרפתי סיפא כד"א בסמוכה
אבל במופלגת אפילו גובה י' טפחים לחצר
מאי לחצר אילימא לחצר ושרי אמאי רשותא
דתרוייהו הוא אלא מאי לחצר אף לחצר
ושניהן אסורין ה"ג מאי לחצר אף לחצר
ושניהן אסורין ש"מ תנן חוליות הבור והסלע
שהן גבוהין עשרה למרפסת פחות מכאן
לחצר אמר רב הונא לאותן הדרים במרפסת
תינה סלע בור מאי איכא למימר אמר רב
יצחק בריה דרב יהודה הכא בבור מלאה
מים עסקין והא חסרא ארוב דכי מליא שריא
כי חסרא נמי שריא אדרבה יכיון דכי חסרא
אסירא כי מליא נמי אסירא אלא אמר אביי
הכא בבור מליאה פירות עסקין והא חסרי
במביבאל דיקא נמי דקמי דומיא דסלע
ש"מ ול"ל למיתנא בור ול"ל למיתנא סלע
צריכא דאי אשמעינן סלע דליכא למיגור
אבל בור ליגזור ומנין דמליא פירות מתוקנין
צריכא הא שמע "אנשי חצר ואנשי עלייה
ששבתו ולא עירבו אנשי חצר משבתיהן
בעשרה התחתונים ואנשי עלייה משבתיהן
בעשרה העליונים כיצד ז"ו יוצא מן הבתול
למטה מעשרה לחצר למעלה מעשרה לעלייה
יהא דבני בני אסור אמר רב נחמן הכא
בביתל תשעה עשר עסקין וזו יוצא ממנו
למטה מעשרה לוח בפתח ולוח בשלשול
למעלה מעשרה לוח בפתח ולוח בזריקה
הא

הוא כלומר דמנינו למדיה ולמימר דלרב אדם אוסר על חצירו דרך
אור בעלמא היכא דהוה לתרויהו בזריקה אור אבל לפי המסקנה הו
טעמא דרב משום דאין אדם אוסר על חצירו דרך אור לא נאמר
לוח בזריקה ושלשול ולוח בשלשול למדיה כלוח בזריקה ולוח פתח
דמי אלא יהיה לוח בזריקה ושלשול ולוח בזריקה כלוח בזריקה ולוח
בשלשול ולא חלק ביניהן כמו שהיה סבר המקשה לקמן ועוד וי"ל
לוח בזריקה ושלשול דלקמן איכא ב' עיני זריקה וזיקת אור וזריקה
גובה אבל היכא דלוח בשלשול למדיה ולוח בזריקה גובה ושלשול או
בזריקה אור ושלשול שניהן אסורין: **ב"ר דבי חסרא אסירא כי**
מ"א נבי אסירא, דהוה דבר היטל בשנת ואינו ממעט ומסקי
בפירות של סבל דאין יטולין בשנת ולא דמי לעפר ועתיד לפנותו
דלמך לעיל (דף ע"ט), דלא חייך דכיון דעתיד לפנותו לא מנעל (ו) ודאי
מחילה המספקת בין ב' מחירות אבל למעט גובה עשרה ולשניה פתח
למרפסת כיון דאיתו יטל בשנת ממעט א"ע דעתיד לפנותו כמו
כפה סבל דלמך לעיל (דף ע"ט), דלממעט: **הא שמע אנשי חצר**
ואנשי עירובין כ"ו, ל"ג תנן דאיתו משנה בשום מקום אלא ת"ש
גרס: (ז) וכן ב' גוהרותא כ"ו, פ"י רש"י ל"ג וכן ור"ה גרס
לה דארישא קמי דקמי בפירקין (ז) גוהרותא שהיא למעלה מן כ"ו:
לא

בזריקה נחח חשיב ליה לשלשול דמרפסת אלא השתא דבור וסלע
שניהן שמשמש על גבן תרויהו למה לי ליחמי סלע ולא ליחמי בור
הואיל וסוף סוף כדומיא דסלע צניח לאוקמיה נהי דבור בלא סלע
לא מני למתני דאם כן היה אמינא בבור סתם קאמר להכי אצטרך
סלע לגנאי עשה דכדכתיבא עסקין אלא סלע בלא בור ליחמי:
ה"ג לריכא דאי סתם סלע דליכא למיגור כ"ו ולא גרסינן אי סתם
בור אבל סלע לא, דהא בור בלא סלע לא מני למיתני כדפרישית:
מסקין, דשקיל מיניהו וחסרי ואמו לדי שלשול: **ולא עירבו**,
אלו ע' אלו: **בעשרה חסותוים**, ככותל הבית חצר אנשי חצר
משתמשין דלדידהו כפתח ולבני עלייה בשלשול: **בעשרה העליונים**,
שהן מתחת לעלייה אנשי עלייה משתמשין דסמוכין הן לבני עלייה
והו לדידהו כפתח ולבני חצר בזריקה: **זו**, הנוטל חוץ לכותל
למעלה מעשרה, קא ק"ד בעלייה גובה טובא עסקין והאי למעלה
לאו מן הקרקע מודד אלא ה"ק למעלה מחתול טפה עשירי כשתמדוד
מן העלייה ולמטה עשרה דהיינו דקמני רשף ב' עליונים אנשי
עלייה משתמשין: **הא דבני בני**, שכן י' עליונים ל' תחתונים דהו
לחצר בזריקה ולעלייה בשלשול: **אסור**, לתרויהו כרז: **בבבול**
השטה עשר עסקין, דליכא בני בני דכל למטה מעשרה דדידה לחצר
בפתח ולעלייה בשלשול וכל למעלה מ"י דדידה לחצר בזריקה ולעלייה
בפתח, ובכותל עשרים לא מני לאוקמיה דאם כן שמעינן מיהו
תנא קמאי אלא למעלה ולמטה, ובזו רחב ארבעה עסקין דצ"ר מהכי לא הוה רשותא ומקום פטור הוא ובעל כרחו להכא ולהכא:
שמי